

Pohorelský hlásnik

400

rokov prvej písomnej zmienky
1612-2012

Pohorelá

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VIII.; APRÍL 2012; - ZADARMO -

Polícia upozorňuje!

V poslednom období sa v našom okrese opätovne vyskytli prípady podvodov, ktorých obeťami sú hlavne starší občania. Podvodníci sa snažia vylákať od svojich obetí peniaze pod rôznymi zámienkami, pričom zneužívajú ich dôverčivosť a prirodzenú snahu pomôcť druhému človeku v núdzi.

Nedávne prípady, ktoré polícia v súčasnosti vyšetroje spočívajú v tom, že podvodník sa telefonicky vytypovanej obeti predstaví menom niekoho z príbuzných a žiada požičať peniaze na kúpu auta alebo inej hodnotnej veci. Počas telefonátu sa snaží presvedčiť obeť o svojej falošnej totožnosti. Ak sa mu to podarí dohodne, že po peniaze pošle kamaráta. Samozrejme, že údajným kamarátom je samotný podvodník alebo jeho komplic.

Ďalší spôsob podvodu spočíva v osobnom kontakte s vytypovanou osobou, ktorú sa snaží podvodník presvedčiť, že jeho priateľ čaká v nemocnici po nehode na operáciu na ktorú potrebuje ihneď požičať peniaze. Podvodník je ochotný ponúknuť zdanlivo cennú vec ako zálohu a sľubuje skoré vrátenie peňazí, ktoré však poškodený už neuvidí.

Podvodníci majú široký a dôsledne prepracovaný repertoár ako sa klamstvom dostať k cudzím peniazom. Seniori, ktorí nemajú s takýmto konaním skúsenosti a sú viacej dôverčiví sa preto stávajú pre podvodníkov cieľovou skupinou.

Tu je niekoľko rád ako sa nestáť obeťou podvodu:

- **nedôverujte neznámym ľuďom a nikoho cudzieho nevpušťajte** do svojho bytu, neotvárajte dvere svojho bytu, pokiaľ nevíete kto je za nimi,
- **neposkytujte informácie o sebe neznámym osobám**, pozor na telefonáty v ktorých vám kladú otázky k vášmu veku, s kým bývate, pýtajú sa na majetkové pomery, príbuzných, vaše úspory a pod.,
- keď u vás zvoní opravár, pracovník úradu alebo iných služieb (odpočet plynu, elektriny a pod.), **zavolajte na úrad alebo inštitúciu, na ktorú sa pracovník odvoláva;**
- **žiadna inštitúcia nevypláca prípadné preplatky v hotovosti**, ale výhradne bezhotovostne a prostredníctvom poštovej peňažnej poukážky na meno klienta,
- **pozor na podomových predajcov** a poskytovateľov „výhodných“ ponúk všetkého druhu - takmer vždy sa jedná o podvod.

Polícia žiada, aby výskyt akýchkoľvek podozrivých osôb, prípadne pokusov o uvedené podvody občania oznámili na tiesňovú telefónnu linku polície 158 alebo na najbližší útvar polície.

Pohorelskí policajti zachraňovali životy

O polnoci 24.9.2011 počas hliadkovej služby nstržm. Matej Hráčak a nstržm. Ján Siman zbadali v Závadke nad Hronom veľkú žiaru. Po príchode na miesto zistili, že ide o požiar hospodárskej budovy patriacej k drevenici. V drevenici sa nachádzali dve osoby, ktoré museli búchaním na dvere a okno zobudiť. Požiar sa medzitým rozšíril aj na schodisko a do obytných priestorov drevenice, preto obyvatel'ov drevenice museli vyťahovať von cez podkrovné okno.

(Foto: J.Pompura)

Na mieste zasahovali 2 hasičské autá z Brezna, 1 hasičské auto z Pohorelej a 1 hasičské auto – dobrovoľníci v Závadka nad Hronom. Počas zachraňovania osôb z drevenice utrpel nstržm. Ján Siman poranenia viečka na oku.

Za obetavý zásah a záchranu ľudských životov boli obaja naši občania ocenení krajským veliteľom PZ SR finančnou odmenou a boli povýšení do funkcie podpráporčíka.

*Pohorelá- moja rodná dedinôčka,
keď cítim vôňu ľadového potôčka,
spomeniem si na krásne roky mladosti
prežité v láske, šťastí a radosť.*

*Nabehali sme sa, gáveď, v chotári nášho kraja,
prežili sme spoločne veľký kus pozemského raja.
A teraz- obraciame sa na vás, moji mladí,
by ste našu dedinu vždy chránili a mali ju radi.*

- M -

Pocť sv.Hubertovi

Každoročne patrí v kalendári 3. november Hubertovi. Ten je odjakživa ochrancom a patrónom poľovníkov. Pri tejto príležitosti sa rozhodli členovia PZ Gindura vzdať hold a úctu sv. Hubertovi.

Dňa 6. novembra 2011 zorganizovali spoločnú brigádu a na konci doliny Racovo vybudovali svojpomocne pamätne miesto, ktoré aj slávnostne vysvätil vdp. Mgr. Slavomír Marko.

Peter Lakanda
- hospodár PZ Gindura

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Zasadnutie Obecného zastupiteľstva Pohorelej sa uskutočnilo 21.3.2012. Poslanci si vypočuli správy hlavnej kontrolórky obce p.Márie Pohančanikovej o vykonaných kontrolách, ako aj správu finančnej komisie o kontrole inventarizácie majetku obce.

Poslanci ďalej prejednávali žiadosť Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti o odpredaj niektorých častí pozemkov pri vodojemoch. Tento bod napokon presunuli na nasledujúce zastupiteľstvo.

OZ schválilo žiadosť Hokejového klubu Pohorelá o bezplatný prenájom priestorov v budove bývalej MŠ za účelom prevádzkovania fitnesscentra. Schválený bol aj Štatút obecnej knižnice, ako aj plán vykonávania štátneho odborného dohľadu nad miestnymi a účelovými komunikáciami. OZ uložilo komisii pre obchod a podnikanie vykonať kontrolu podnikateľských prevádzok a starostovi obce odporučilo vypracovať plán zasadnutí OZ.

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

APRÍL

8.4. Pohorelá – Beňuš 2:1

12. kolo oblastnej futbalovej súťaže mužov
(od 15:00 na futbalovom ihrisku)

22.4. Pohorelá – Bacúch

14. kolo oblastnej futbalovej súťaže mužov
(od 15:30 na futbalovom ihrisku)

29.4. Pohorelá – Šumiac

15. kolo oblastnej futbalovej súťaže mužov
(od 16:00 na futbalovom ihrisku)

MÁJ

4.5. PIETNY AKT

kladenie vencov k pamätníku obetí vojen
pri príležitosti Dňa víťazstva nad fašizmom
(o 10:00 na námestí)

13.5. OSLAVY DŇA MATIEK

slávnostný program detí ZŠsMŠ a DFS Mladost'
matkám a starým matkám
(o 14:00 na amfiteátri)

13.5. Pohorelá – Valaská

17. kolo oblastnej futbalovej súťaže mužov
(od 16:30 na futbalovom ihrisku)

20.5. Pohorelá – Pohronská Polhora

18. kolo oblastnej futbalovej súťaže mužov
(od 16:30 na futbalovom ihrisku)

ŠACH- 3. liga C2 – konečné poradie:

1. PŠK Kurta B. Bystrica	11	11	0	0	66.5	22
2. Magnezit Jelšava B	11	7	3	1	50.0	17
3. ŠO Podbrezová	11	7	1	3	53.5	15
4. ŠK Garde CVČ Detva	11	7	1	3	50.5	15
5. Slovan Nová Baňa	11	6	1	4	49.5	13
6. ŠK Vinica	11	6	0	5	45.5	12
7. Opevnenie B. Štiavnica Sitno	11	6	0	5	44.0	12
8. FTC Filakovo B	11	6	0	5	44.0	12
9. ŠK Podpoľanie Stožok	11	5	1	5	48.5	11
10. ŠK Orlová Pohorelá	11	4	3	4	47.0	11
11. ŠK Veža CVČ B. Bystrica	11	5	1	5	45.5	11
12. Slovan Sliach	11	5	0	6	45.0	10
13. PŠK Rimavská Sobota	11	4	2	5	41.0	10
14. Balassagyarmati Kabel SE	11	4	1	6	39.5	9
15. Slovan Modrý Kameň	11	3	2	6	37.0	8
16. ŠK Slovan Hrnčiarске Zalužany	11	1	2	8	33.5	4
17. ŠO MsL Kremnica	11	2	0	9	26.0	4
18. Opevnenie B. Štiavnica Klopáč	11	1	0	10	25.0	2

Výsledky ŠK Orlová:

Opevnenie B. Štiavnica Klopáčka - ŠK Orlová 2,5 : 5,5
FTC Filakovo B - ŠK Orlová Pohorelá 6 : 2
ŠK Orlová Pohorelá - Slovan Sliach 3,5 : 4,5
ŠK Garde CVČ Detva - ŠK Orlová Pohorelá 5,5 : 2,5
ŠK Orlová Pohorelá - Balassagyarmati Kabel SE 8 : 0
ŠK Orlová Pohorelá - Slovan Modrý Kameň 5 : 3
ŠK Orlová Pohorelá - ŠK Podpoľanie Stožok 4 : 4
ŠK Veža CVČ B. Bystrica - ŠK Orlová Pohorelá 4,5 : 3,5
ŠK Orlová Pohorelá - ŠK Slovan Hrnčiarске Zalužany 4 : 4
ŠK Orlová Pohorelá - ŠO MsL Kremnica 5 : 3
Magnezit Jelšava B - ŠK Orlová Pohorelá 4 : 4

Návšteva školákov na obecnom úrade

Obecný úrad v Pohorelej 23. marca navštívili žiaci 2.B triedy našej základnej školy. V rámci vyučovania vlastivednej hodiny *Moja obec* ich starosta obce Ing. Jozef Kalman previedol priestormi úradu a oboznámil s prácou starostu a pracovníkov obecného úradu.

(Foto: J.Pompura)

Termíny zberu komunálneho odpadu

4. apríl	18. apríl	2. máj	16. máj	30. máj
----------	-----------	--------	---------	---------

Žiadame občanov, aby si nádoby vyložili pred brány už deň vopred, pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Futbalový turnaj miništrantov Hronského dekanátu

7. marca 2012 sa v telocvični v Závadke nad Hronom uskutočnil futbalový turnaj miništrantov Hronského dekanátu, ktorého sa zúčastnili aj niektorí pohorelskí služobníci od Pánovho oltára. Myslím si, že k turnaju patrila známa myšlienka olympiád: „Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa...“ Ved' na tomto turnaji išlo o dôležitejšie veci, ako sú víťazstvá.

Turnaj sa začal svätou omšou o 9:00 hod., ktorú celebroval miestny pán farár a koncebrovali všetci kňazi zúčastnených mužstiev. Od 10:00 hod. sa v telocvični po rozlosovaní do dvoch skupín začali futbalové zápasy. Pre zaujímavosť prinášam výsledky turnaja:

Skupina A: Helpa - Závadka 4:1, Závadka - Pohorelá 6:0, Helpa - Pohorelá 8:0

Skupina B: Červená Skala - Bacúch 13:0, Bacúch - Polomka 2:11, Červená Skala - Polomka: 5:1

Semifinále: Helpa - Polomka 6:3, Červená Skala - Závadka: 5:3

FINÁLE: Helpa - Červená Skala 6:1
Víťazom turnaja sa teda stali miništranti z Helpy, k čomu im srdečne blahozelám.

Naším miništrantom z Pohorelej chcem poďakovať za reprezentáciu našej farnosti na turnaji a zároveň ich povzbudiť, aby neboli smutní z ich celkového umiestnenia (5. miesto). Našťastie Pán Boh nás predsa nebude raz súdiť z toho, akí sme boli futbalisti, ale či sme boli svätí... Takže veľa síl na ceste k osobnej svätosti prajem nielen našim miništrantom - futbalistom, ale aj nám všetkým!

- Slavomír Marko, adm. -

Prostriedky poskytnuté z rozpočtu obce právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom v roku 2011

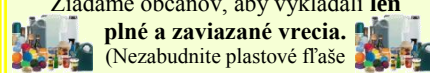
Obec Pohorelá v roku 2011 poskytla dotácie v zmysle s VZN Obce Pohorelá č. 2/2006 – o zásadách poskytovania finančných prostriedkov z rozpočtu Obce Pohorelá na podporu všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov v súlade s § 7 ods. 4 a ods. 6 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

1.FK Horehron - futbalové súťaže: 1.500 €
Slovenský kosecký spolok – činnosť: 300 €
CK Svätý Jur -cyklistika (Gandžalová): 350 €
Šachový klub Orlová - šachové súťaže: 400 €
TJ MLADOST' Pohorelá - futbalová súťaž: 1.000 €

Termíny zberu plastov

3.-4. apríl	2.-3. máj
-------------	-----------

Žiadame občanov, aby vykladali len plné a zaviazané vrecia. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

Veľkonočný Rapid Pohorelá 2012

V sobotu 7. apríla 2012 sa skončil, ak to dobre počítam, už 13. ročník Veľkonočného Rapidu Pohorelá.

Tohto roku sa turnaj uskutočnil v Závadke nad Hronom, v príjemnom prostredí malého pohostinstva pani Anky Zubákovovej, ktorej chcem touto cestou poďakovať, že prispela k zdarnému a dôstojnému priebehu podujatia. Turnaja sa zúčastnilo 54 hráčov z celého Slovenska – z toho 28 detí a mládeže do 18 rokov.

Najviac šachového kumštu predviedol Ján Koňak zo Spišskej Novej Vsi, pred Stanislavom Šľackým a Vladkom Jackom ml. z Prešova. Na ceny dosiahli ešte Željko Banduka z B.Bystrice a Oto Pejko z UPJŠ Košice. Najlepší zo žiakov skončil Viktor Haring z B. Bystrice, najlepší dôchodca – Janko Rogos z Magnezit Jelšava a najlepší domáci hráč – Jozef Kanoš. Všetci školopovinní hráči boli odmenení sladkosťami.

Organizátori podujatia - ŠK Orlová Pohorelá - ďakujú všetkým, ktorí prispeli k zorganizovaniu turnaja a v neposlednej rade aj zúčastneným hráčom.

- Jozef Kanoš -

Konečné poradie:

1. Ján Koňak (Sp.N.Ves), 2. Stanislav Šľacký (Bratislava), 3. Vladimír Jacko (Prešov), 11. Jozef Kanoš, 17. Jakub Ambros, 25. Peter Kanoš, 34. Jozef Hruška, 36. Marika Šagiová, 37. AnnaMária Kotočová, 45. Terézia Kotočová, 52. Adam Kanoš (všetci ŠK Orlová)

Vzdelávanie sa pomaly končí, projekt uzavrieme koncom apríla

V rámci vzdelávania v informačno-komunikačných technológiách sa už uskutočnilo niekoľko školení. Poslednými naplánovanými sú CMS e-learning, E-rozvrhy a E-žiacka knižka.

Vzdelávací projekt s názvom Podpora rozvoja ľudských zdrojov a zlepšenie kvality služieb poskytovaných NO a verejnou správou v oblasti cestovného ruchu, ktorý je spolufinancovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu, sa chýli ku koncu. V rámci neho sa prijímateľ - občianske združenie EuroExperience, a partneri - Základná škola s materskou školou v Pohorelej a Obecný úrad v Pohorelej, zapojili do množstva zaujímavých školení. Tie boli zamerané na zlepšenie komunikačných a jazykových zručností účastníkov a v neposlednom rade na zlepšenie zručností potrebných pri práci s počítačom. Poslednými naplánovanými školeniami v rámci projektu, sú kurzy s názvom CMS e-learning, E-rozvrhy a E-žiacka knižka. Účastníci týmto ukončia participáciu na vzdelávacom projekte, nasledovať bude ešte administratívna fáza spojená s formálnym ukončením projektu, ktorý sa uzavrie koncom apríla. Potom sa začne fáza sledovania dopadov projektu. Veríme, že projekt prispel k rozvoju zručností účastníkov a že nadobudnuté vedomosti v čo najväčšej miere využijú pri svojich pracovných, či voľnočasových aktivitách.

„Priestor na vašu príležitosť.“

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.“
www.sia.gov.sk | www.employment.gov.sk | www.esf.gov.sk

Odpadové hospodárstvo v roku 2011

Zmesový komunálny odpad a drobný stavebný odpad z domácností a podnikateľských prevádzok v obci Pohorelá (a miestnej časti Poh.Maša) je zbieraný do zberných 110-litrových KUKA-nádob a plastových 120-litrových zberných nádob umiestnených pri každom rodinnom dome a podnikateľskej prevádzke a do 26 kusov 1100 litrových kontajnerov rozmiestnených pri bytovkách, obchodoch a cintorínoch. Odvoz odpadu sa uskutočňuje každý druhý týždeň.

Obecný úrad v Pohorelej zabezpečuje v jar-ných a jesenných mesiacoch zber veľkoobjemového odpadu a to pristavením 20 kusov veľkoobjemových kontajnerov vo všetkých častiach obce. V obci je od roku 2005 zavedený separovaný zber odpadov. Obecný úrad v Pohorelej zabezpečuje reálne separovanie komunálneho odpadu. Vďaka dostatočnému množstvu zberných nádob a hustej frekvencii zberov má Obec Pohorelá v súčasnosti zabezpečenú najefektívnejšiu likvidáciu odpadu na Horehroní.

V roku 2011 bol v obci vyseparovaný a odvezený odpad:

- ✚ plasty 18,289 ton
- ✚ sklo 33,50 t
- ✚ kompozitné obaly 0,052 t
- ✚ kovy 0,02 t
- ✚ papier a lepenka 7,208 t
- ✚ obaly z papiera a lepenky 0,559
- ✚ vyradené elektrické a elektronické zariadenia 1,1 t
- ✚ nebezpečný odpad 3,75 t.

Okrem separovaných zložiek sme z obce vyviezli

- ✚ zmesového komunálneho odpadu 364,257 t,
- ✚ odpad z čistenia ulíc 6,78,42 t
- ✚ objemný odpad 42,16

Okrem vyvezených odpadov sa v obci ešte separujú a zbierajú opotrebované tonery do tlačiarň a batérie. Z obce bolo v roku 2011 taktiež vyvezené nezistiteľné množstvo šrotu a kovov, ktoré vykúpili od občanov podomový výkupcovia.

Množstvo odpadu síce stále rastie, no potešujúce je, že v našej obci rastie aj podiel vyseparovaného odpadu.

Príjmy za odvoz komunálneho odpadu od domácností a podnikateľských subjektov boli v roku 2011 spolu **24.088 €** (726 tis.Sk), príjem z predaja vyseparovaných zložiek 815 €. Príjem zo točného v roku 2011 bol 652 €.

Výdavky na zber, separovanie, odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu v roku 2011 boli **33.762 €** (1 mil. Sk).

Ďalšie výdavky v roku 2011 boli na prevádzku čističky odpadových vôd spolu 21.161 €.

Okrem týchto výdavkov Obec Pohorelá v roku 2011 mala na úseku ochrany životného prostredia ešte tieto výdavky:

- **71.556 €** (2 mil. Sk.) na **zakúpenie domá-cích kompostérov (5% z rozpočtu obce, 95% z dotácie z environmentálneho fondu)**
- **1.798.727 €** (54 mil. Sk) na **budovanie kanalizácie (5% z rozpočtu obce, 10% zo Štátneho rozpočtu SR, 85% z fondov EÚ)**

1.FK HOREHRON – ročník 2011/2012 III. liga: - skupina C – jarná časť starší žiaci – mladší žiaci

10. kolo: **7.4. So** H. Nemce - **1. FK Horehron** 2:10
11. kolo: **14.4. So** **1. FK Horehron** - S. Lupača
13. kolo: **28.4. So** **1. FK Horehron** - Sliač
14. kolo: **5.5. So** Brusno - **1. FK Horehron**
15. kolo: **12.5. So** Kováčová - **1. FK Horehron**
16. kolo: **19.5. So** **1. FK Horehron** - Kremnica
17. kolo: **26.5. So** Hliník n. Hr. - **1. FK Horehron**
18. kolo: **2.6. So** **1. FK Horehron** - B. Štiavnica
*1.FK Horehron odohrá domáce zápasy na ihrisku v Polomke.
1.FK Horehron je po deviatich kolách jeseňnej časti
v tabuľke na treťom mieste.
Začiatky zápasov: starší žiaci o 10:00 hod.
mladší žiaci o 12:00 hod.*

FUTBAL – MUŽI- jarná časť II.skupina B trieda rozpis zápasov TJ Mladost Pohorelá

12. kolo: Ne 08.4.12 15⁰⁰ Pohorelá – Beňuš 2:1
13. kolo: Ne 15.4.12 15³⁰ Polomka – Pohorelá
14. kolo: Ne 22.4.12 15³⁰ Pohorelá – Bacúch
15. kolo: Ne 29.4.12 16⁰⁰ Pohorelá – Šumiac
16. kolo: Ne 06.5.12 16⁰⁰ Michalová – Pohorelá
17. kolo: Ne 13.5.12 16³⁰ Pohorelá – Valaska
18. kolo: Ne 20.5.12 16³⁰ Pohorelá – P.Polhora
19. kolo: Ne 27.5.12 16³⁰ Beňuš – Pohorelá
20. kolo: Ne 03.6.12 17⁰⁰ Pohorelá – Polomka
21. kolo: So 09.6.12 17⁰⁰ Bacúch – Pohorelá
Futbalový oddiel TJ Mladost Pohorelá je po jedenástich kolách jeseňnej časti v tabuľke na ôsmom mieste.

Ochrana lesov pred požiarom

Jarné obdobie je čas so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru. Lesné požiare každoročne zničia, alebo poškodia veľkú plochu lesov. Jednou z najčastejších príčin lesných požiarov je vypaľovanie starej suchej trávy, spaľovanie zvyškov po jarnom upratovaní, alebo kladenie ohňa v prírode. Oheň je pre les veľkým nebezpečenstvom, lebo poškodzuje jednotlivé stromy aj celé porasty nielen mechanicky, ale aj fyziologicky. Okrem samotných stromov - a dreva - ničí aj všetky ostatné zložky lesného ekosystému - pôdu, opadnuté listie - hrabanku a všetky rastliny a živočíchy, ktoré zasiahne. Mesiac marec a apríl je obdobie, keď vzniká v prírode najviac požiarov, ktoré každoročne zničia alebo poškodia veľkú plochu lesov. Tieto požiare vznikajú hlavne pri vypaľovaní starej a suchej trávy, buriny, kríkov a spaľovaní zvyškov po jarnom upratovaní.

Vypaľovanie sa podľa § 14 ods. 2 písm. b) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov zakazuje.

Za priestupok za porušenie povinností fyzických osôb môže byť občanovi uložená **pokuta** podľa § 61 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov až do výšky **331 euro**.

Všetci občania by sa mali vyvarovať neuvážene-ho zakladania ohňov v lesných porastoch a v ich blízkom okolí a vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Brezne

Z ROZPRÁVKY DO ROZPRÁVKY

*„Ten, kto nemiluje knihu, nemiluje múdrosť.
Ten, kto nemiluje múdrosť, stáva sa hlupákom.“*

Mesiac marec je už odjakživa spojený s knihou. Aj žiaci prvého stupňa si pripomenuli tento sviatok. Zástupcovia tried si vylosovali krajinu, ktorej rozprávky si počas jedného týždňa čítali. Triedne učiteľky pomohli žiakom s krátkou dramatizáciou, reprodukciami, či čítaním úryvkov rozprávok. Jednotlivé aktivity potom každá trieda odprezentovala na spoločnom stretnutí 30. marca 2012 v jedálni ZŠ. Aj tentokrát sa ukázalo, že kreativita našich detí má obrovské rozmery.

- Bc. D. Lakandová -

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

OSLÁVENCI

- 90 rokov**
28.4. **Zita Pompurová**, M.R.Štefánika 680
- 89 rokov**
26.4. **Jozef Terek**, Pohorelská Maša 16
- 65 rokov**
6.4. **Mária Chvosteková**, Clementisova 780
20.4. **Anna Bugajdová**, Orlová 589
20.4. **Ján Polák**, Clementisova 776
28.4. **Anna Tešlarová**, Clementisova 813
- 60 rokov**
2.4. **Marta Tlučáková**, Kpt.Nálepku 275
8.4. **Ing. Matej Jakubčo**, Kpt.Nálepku 180
14.4. **Emilian Poľáčik**, Jánošíkova 469
26.4. **Ľudmila Kanošova**, Za Víšok 239
27.4. **Jozef Bialik**, Jesenského 116

ZOMRELÍ

Mária Lužecká, rod. Petrová
Jánošíkova 471
(* 10.6.1924 - † 3.3.2012)

Juraj Raši
Kpt.Nálepku 192
(* 25.9.1924 - † 3.3.2012)

Štefan Syč Jergus
Orlová 616
(* 7.9.1929 - † 14.3.2012)

Anna Puťošová, rod. Horinová
Orlová 613
(* 26.10.1923 - † 20.3.2012)

Anna Kybáková, rod. Kalmanová
Partizánska 555
(* 10.3.1931 - † 22.3.2012)

Územný plán obce Šumiac - zaslanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Podľa § 11 ods. 1 zákona Obec Pohorelá ako dotknutá obec týmto oznamuje verejnosti, že Obvodný úrad životného prostredia v Brezne dňa 12.4.2012 doručil Obci Pohorelá **Správu o hodnotení strategického dokumentu "Územný plán obce Šumiac"**.

Verejnosť môže do zámeru nahliadnuť, robiť si z neho odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady zhotovovať kópie v pracovných dňoch v podateľni Obecného úradu v Pohorelej.

Do oznámenia o zmene strategického dokumentu je možné nahliadnuť na web stránke MŽP SR eia.enviroportal.sk/detail/uzemny-plan-obce-sumiac, alebo na OcÚ Šumiac.

Obvodný úrad životného prostredia v Brezne zároveň oznamuje, že verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu sa uskutoční podľa § 11 ods. 3 zákona o posudzovaní dňa **24.4.2012 o 10:00 hod.** na adrese: **Obec Šumiac, Jegorovova 414, Šumiac 976 71.**

Tradičné remeslá a ich majstri

Verejná knižnica Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici vydala v spolupráci s Vojtechom Majlingom a obecnými úradmi publikáciu o ľudových remeslách a ich súčasných tvorcach z okresov Brezno a B.Bystrica **Tradičné remeslá a ich majstri**.

Do 30. apríla si publikáciu môžete objednať aj prostredníctvom OZ OPORA Pohorelá. Cena: 10,-€

Z obecné kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ZAZNAM Z ROKU 1935 – PODNIKY: Podniky väčších rozmerov a založených na veľkom kapitáli v obci Pohorelej ani v minulosti nebolo, ako ani v prítomnosti niet. Ale za starostovania Ondreja Tlučáka asi roku 1874 mala obec vápenicu pod južnými svahmi lesa zvaného Brezina. Vápenec sa kopal na kupe Malej Grapky, pozemku to býv. urbaralistov. Jamy nachádzajúce sa na spomenutej kupe sa dodnes zachoval, ale už zarastené trávou. Vypálené vápno predávalo sa občanom a zisk z neho plynul do obecné pokladnice. Podnik tento však dlho netrval, lebo asi po 12 rokoch od založenia zanikol.

Občanom, ktorí si poplatky voči štátu a obci neplatili, boli shabané rôzne potrebné veci, ktoré poplatník používal. Stalo sa, že niektorí sa tak zadlžili neplatením daní, že mu bol aj obytný dom zhabaný. Nebol predaný, ale rozbiaraný. Drevo z neho bolo odvezené na uhlisko, ktoré sa nachádzalo na konci dnešnej Hožovej ulici a tu spálené na uhlie. Uhlie sa predalo panstvu Coburgov pre jeho hute a z takto získaných peňazí zaplatené boli dlžné dávky a dane štátu a obci.

Obec mala aj svoju pílu na mieste terajšieho železničného strážneho domku na križovatke železnice s krajinskou hradskou. Hnacu silou bola voda z rieky Hrona. Zariadenie strojové bolo veľmi jednoduché, až na pílu všetko drevené. V ráme gátra bola len jedna píla, takže z brna mohla odrezať len jednu dosku. Chod stroja ako aj pomalosť rezania údajne postačil na vtedajšie pomery. Píla pracovala asi do roku 1 885. Budova píly, trebárs už schátralá, stála až do doby, kedy bola stavaná týmto miestom železnica.

Oproti našej železničnej zastávky za krajinskou cestou je jedno-poschodová budova, v ktorej je mlyn a píla. Oba podniky sú súkromné, patriace rodine Žúdelovej. Píla aj mlyn sú poháňané vodou odvedenou malým ramenom vyše budovy z Hrona. Obilie sa somieľa valcami. Píla je už tiež stroj moderný, nakoľko gátor je založený s viacerými pilami. Brvno vložené do píly vyjde na jej druhej strane rozrezané na toľko dosák, koľko pil do brna zabraľo. Mlyn s pilou zamestnáva priemerne 10 ľudí ročne.

1952 – VYŽIVOVACIE STREDISKO: V roku 1952 bolo zriadené vyživovacie stredisko v dome bývalého obchodu Mateja Maleckého. Tu sa môžu stravovať učiteľia i miestni občania ako i do obce prichádzajúci ľudia. Vedúcou vývarovne stala sa Mária Vojtková.

OBCHODY: Ako je v príslušnom poznačené súkromné obchody mali: Juraj Kriak, Ľudovít Sedmák, Ondrej Fúr, Matej Malecký, Ján Ševc, Juraj Brezňan a Július Lojda. Tieto boli postupne zrušené. Bolo tu potravné družstvo Budúcnosť. Obchod Mateja Maleckého po 15.V.1949 prevzalo Pohronské družstvo. Od 1. apríla 1952 pri reorganizácii družstiev všetky družstvá prevzalo družstevné ústredie Jednota, i predajňu družstva Juraja Frajt. Koncom roka 1952 boli tri predajne na potraviny, (predajňa po Emilovi Novákovi od 1. apríla 1952 prevzal Jozef Fúr), 2 mäсны (predajne mäsa – Karol Lakanda a Kalman Mečko), 1 obuva (predajňa obuvy, ktorú vedie Jozefína Šupejová), 1 obnova (správkárňa obuvy, vedie Paroš), 2 výčapy piva a liehových nápojov (Júlia Kubandová a Kristína Baranová).

1962 – OBYVATELSTVO: Počet obyvateľov sa nezmenil. K 31.decembru 1962 mala obec 3 330 obyvateľov.

V samotnej obci pracovali občania v Omnii v Pohorelskej Maši a mimo obce v Horehronke v Novej Maši, v Mostárni v Brezne, v Sigme v Závadke, v Lesných závodoch v Červenej Skale, Muráni a Slovenskej Lupči. Mnoho žien pracovalo doma v poľnohospodárstve. Pomerne dosť žiakov študovalo na stredných a vysokých školách.

SLUŽBY OBYVATELSTVU: Snahá Miestneho národného výboru poskytovať služby občanom vyvrcholila zriadením miestnej prevádzkárne v roku 1962 so zameraním na stolárstvo a dopravné služby. Vedúcim prevádzkárne bol Paroš Karol, účtovníkom Rochovský František. V stolárskej dielni pracovali Datko J., Vozár J. a Ďurčo L. Šoférom na traktore Z – 25 bol Vojtko Ondrej.

TELOVÝCHOVA A ŠPORT: V obci pracujú dve telovýchovné jednoty. Jedna v samotnej obci a zameriava sa na ľahkú atletiku a volejbal. Druhá v závode Omnia v Pohorelskej Maši. Táto sa venuje futbalu. Má vybudované futbalové ihrisko.

1972 – ŠKOLSTVO A KULTÚRA: Počet tried sa na ZDŠ – SNP nezmenil. Škola už po niekoľko rokov má 18 tried priamo v obci a 1 triedu elokovanú v Pohorelskej Maši. Funkciu riaditeľa do 15. apríla vykonával s. Patúš Bruno, ktorý 16. apríla odišiel pracovať na Okresný národný výbor v Banskej Bystrici na organizačný odbor. Funkciu riaditeľa od 16. apríla vykonáva s. Matúš Juraj doterajší zástupca riaditeľa školy. Od 1.septembra vykonáva funkciu zástupcu riaditeľa školy s. Halaj Juraj, ktorý do 1. septembra bol zástupcom riaditeľa školy na ZDŠ v Helpe.

Na škole v tomto roku vyučovali: Garecová Zuzana, Šajšová Soňa, Chlebušová Ružena, Kemenyová Alíca, Králiková Mária, Kršňáková Elena, Lojda Ladislav, Matúšová Ľudmila, Mesarkínová Marta, Orolín Julius, Patúšová Ľibuša, Poláková Mária, Schiller Jozef, Schillerová Helena, Albertyová Ľubica, Tešlár Ján, Tešlárová Viera, Šuchánová Marta, Vojtková Zuzana, Návoý Peter prišiel 1.septembra, Kvačkajová Eva prišla 1. septembra, Frajtová Marta, Bakšová Anna, Lysinová Anna odišla 1. februára. V školskej družine pracovali výchovávateľky Loceková Valéria, Lasková Vlasta. Administratívnu pracovničku na škole je Gandžalová Eva. Na konci školského roka 1971/72 škola mala 470 žiakov, ale na začiatku roka 1972/73 o 16 menej, len 454 žiakov. V Pohorelskej Maši vyučovala Kršňáková Elena.

Kultúrna činnosť školy bola dobrá. Žiaci – pionieri vystupovali s programami na všetkých oslavách. Programy nacvičili triedni učitelia. Najintenzívnejšie pracoval súbor Mladosť. Umeleckú úroveň súboru neustále zvyšuje jeho vedúci, učiteľ tunajšej školy s. Tešlár Ján. Súboristi vystupovali na všetkých oslavách a na súťažných stretnutiach našej obce s Mýtom pod Ďumbierom.

Učiteľ telesnej výchovy s. Schiller Jozef sa po celý rok staral o športovú činnosť. Zameriaval sa na ľahkú atletiku a lyžovanie. Žiaci sa pod jeho vedením zúčastňovali na okresných a krajských pretekoch. Vždy sa dobre umiestnili.

Vedúcou školskej jedálne je Bakšová Mária. V kuchyni pracujú štyri kuchárky. Jedáleň pôsobí estetickým dojmom na strávníkov. I v tomto roku sa v jedálni stravovalo 240-260 žiakov a skoro všetci učitelia. Kuchynia je vybavená modernými elektrickými sporákmi a ďalším zariadením. Strava je hygienicky pripravovaná, je kvalitná, kaloricky zodpovedá biologickým potrebám šesť až pätnásť-ročným deťom. V jedálni sa kladie veľký dôraz na kultúrnosť stolovania a spoločenské chovanie. To zabezpečuje pedagogický zbor, ktorý organizuje riaditeľstvo školy a vykonávajú ho v jedálni sa stravujúci učitelia.

Na Materskej škole funkciu riaditeľky vykonáva s. Balohová Mária. Kapacita školy nestačí uspokojiť záujem rodičov a potrebu zaškoliť všetky deti, ktorých matky pracujú. MNV tejto otázke venuje veľkú pozornosť, zabezpečuje výstavbu novej materskej školy.

Odbor tlače v tomto roku bol nasledovný: Občania a organizácie odoberali spolu 95 titulov a 895 exemplárov domácej tlače a 18 titulov v 104 exemplároch zahraničnej tlače.

ZDUPOTALI, ZDUPOTALI

Zdupotali, zdupotali, štyri kone na moste,
Nepôjdem ja, nepôjdem ja, dneska večer k neveste.
/: Ale pôjdem, ale pôjdem, ku dievčaťu švárnemu,
keď vyrastiem, keď vyrastiem, vezmem si ju za ženu.:/

Ach, bože môj, prebože môj, kde ja budem nocovať,
povedala moja milá, že ma bude trucovať.
/: Netrucuj ty, moja milá, trucuješ ty len seba,
Ty nemôžeš byť bezo mňa, ja nemôžem bez teba. :/